

АЛЕНКА ЈЕНСТЕРЛЕ ДОЛЕЖАЛ

ДУГА ПЕСМА ЗА ТОМАЖА ШАЛАМУНА

ДНЕВНИЧКЕ МЕДИТАЦИЈЕ

И ту сам опет ја са својим потрошеним годинама
ни на подијуму ни на губилишту
већ се у манастиру клањам сенама духова
још увек спремна на изненађење
још увек радосна због одјека звона на кули
још увек раздагана светом могућности
но ово небо је мало даље
и мало ми се укриво руши
тако да га препознајем као криви хоризонт

а мене задах земље вуче на доле
у дубину снова и у унутрашњост пропадљивог
околне боје још увек су зеленомодре
не баш тако плаве као виђене са пролетњег брода
али у манастиру су већ затамњено зелене
док се у тамномодрој плахти удаљеног хоризонта кидају беле крпе
облака

још увек немам целину а и киша ме није још обележила
помирила сам се са тим да лишће са грана опада на јесен
и да стаблима у новембру зазвече кости
онда када жељу дарују неразумљиви случајеви

на каменој клупи поред степеника сам наишла на песму безименог
песника
трепера је крвава међу јоргованима

беше од оних када су ствари биле младе и љубавне
не разумем више њене пољупце
сада сам ја горча
треба ми више простора, више времена да нађем излаз
јер у себи носим сада више мртвих

врата су отворена широм за заборав и за ништа
најрадије заборављам питања
а одране и кржаве животиње висе преда мном
и ништа ме не спречава да их гледам

могла бих се похвалити
поновним рођењем
свако јутро се без остатка предајем маглама дана
знам правити облике од глине
а меланхолични бршљан се тако лако увија кроз мој простор
одрицања

не знам да ли сам ја она која сам била
моје име има сада истрошеније тело
најуморнија сам на железничким станицама
на којима у тишини и полумраку састављам целину разбијеног
крчага

на фотографијама сам све чешће у првом плану
али опет не баш у средини
и можда сам мање уплашена него пре много година
пре него што сам се погледала у огледало других
ближа сам животињама
свако јутро видим птице како се излазе из гнезда
и лепетом траже простор у симетрији језера

на крају и руже ми сада цветају у другом свету
бледе се пењу ка неком другом
а мени преостаје да их не заборавим

О КРАЉЕВИМА

Моја ћерка жели да буде краљ
кити се краљевским мислима
живи у краљевској палати
моја ћерка је краљ собе
и нико јој се не сме приближити

њени поданици умиру полако
безочно им качи уже око врата
суверено одлучује о стварима свим
тада чак и краљева сенка одређује шта беше зло

понекада замахује жезлом
и пита ме како да влада без крви
с дистанцом и с мудрошћу

шта да јој кажем
кад је свет и слadak и страшан

деца постају краљеви
а краљеви постају поданици
тада ни плашт од хермелина не може да сакрије
како су и краљеви несигурни у своје улоге
а да децу издају њихови малецки прсти
који трепере пред мраком и пред сенком

издаје их бесконачна агонија краљевског простора

АМЕРИКА И АНТИГОНА

У Америци су пронашли гробове емиграната
Слике мртвих ме упорно прате
Не могу више да пишем
Не знам више да говорим
Као да сам силована
Као да сам мучена
Занемела сам
Мој живот се претворио у мук

Неко други мора поруку да напише
о
убијеним
о непокопаним мртвим
о Антигони

ДУГА ПЕСМА ЗА ТОМАЖА ШАЛАМУНА

у пустињи међу кактусима и агавама
у планинама са крештећим гаврановима
на тротоару међу гласним глумцима
међу бескућницима код фонтане

зауостављаш се на пристаништу
само да те смрт не стигне

поспано чкиљим
прерано је да ухватим своју срећу
хоћу ли се као газела усправити
показати своје земаљско тело
продати своју земаљску смртност
и тако се у трену дотаћи
љубичасте бесконачности

можда сам Циганин
можда сам Егејски Македонац
можда сам Света Петка из старога рукописа
можда сам травестит који се с поврећем огледалу диви
можда сам мушкарац у мушкараца заљубљен
или жена заљубљена у свој из огледала лик
можда променим пол
можда сам пубертетлијка
која се с маском старице осмехује момку

док плешем или док пишем
могу да препознам покрете крила лептирових
топим се од нежности
чујем гласове које нико не чује
од некога из наноса прошлости
слушам мелодије из безвремена
ритмично ми искачу пред очи

колико боја?
гласови ми откривају места на којима почивају мртви песници
Томаж Шаламун
Јејтс или Китс

ја сам свилена буба времена
грицкам дуд и цедим нит из унутрашњости
која се упреда у лавиринт
у симбол живог

налиј ми још једну чашу вина немирни путниче
црвеног
да се опијем
да се омамим стварношћу
јер не беху довољни грозничави снови

а данас он мора да глуми на одру
преобучен у чаробњака
ћутљиви сапутник зауставио се пред ватром
и ту је елегантно огрејао свој бол

с ким да одем у планину?
коме да запевам песму одрицања?
или да се опијем музиком?
Нема тако моћне дроге
да би избрисала моју свесност
да би заборавила на смрт
да би заборавила мртву сестру која ме чека иза угла

налазио се у друштву
које се окупљало на крају улице Честер
дешавало се у четири
сви смо били нестрпљиви
сркали смо лимунаду са ледом
из дугачке пластичне чаше
гледали смо краља
разбарушеног и уснулог
скоро већ старог
јахао је црног вранца
око себе окупљао верне

шта је са рукописом о дванаест верних
и његовом ширењу по Балкану?

а ти Кристофере, размишљао си у грчким дијалектима
о педагошком приступу?
у антикваријату сам открила
да је прва мормонска Библија у имитацији коже
да су изложене старе ципеле пролећно светло зелене

да ли се мртви враћају попут птица
и заблистају међу стиховима
заурлају, зацвиле или само запевају
загракћу
и појаве се са две чапље на пољу
сигурно излете из ткива песме
као магла која се диже далеко на хоризонту

сада пишем а моје сузе за почившим падају на небо
скупљају се у катедрали
сузе су речи и речи су сузе
то се може десити само у Америци
Wish you were here!

Превели са словеначког
Ненад Шайоња и ауторка